

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE
TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL.
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, kisgazdák és tiszt-
viselők részére 50 lel.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

A magyarországi „Hangya” közgyűlése.

Huszonharmadik évi rendes közgyűlést tartotta meg az idén a magyarországi „Hangya” szövetkezetek központja. A huszonhárom éves multra visszatekintő gazdatársadalmi intézménynek fennállása óta az 1920-ik üzletéve volt a legeredményesebb. Szinte szédületesek nekünk azok az arányok, aminőkben a magyarországi „Hangya” szövetkezetek és központjuk fejlődtek. Nem ezrekről, tíz, avagy száz milliókról számol már a magyarországi „Hangya”, hanem a milliárdok légkörébe emelkedett. Bebizonyította ezzel, hogy a becsületes szövetkezeti munka a fejlődés legnagyobb biztosítója.

Az egész ország földmivelő népe soha nem tapasztalt arányokban ébredt öntudatra. Belátta, hogy önzetlen és igaz barátja a földmivelőknek a nép lelkéből és filléreiből összehozott kicsi szövetkezeti bolt, amely megkíméli őket a lelketlen áruzsorásoktól, ellátja a legszükségesebb eszközökkel, anyagokkal, a legjobb minőségben és legolcsóbban. A Hangyához való ragaszkodásnak minden ékesszólásnál szebb és nagyobb bizonyítéka az az új 733 „Hangya” szövetkezet, amely a múlt évben alakult meg és amelyekkel a budapesti „Hangya” központ kötelekékébe tartozó szövetkezetek száma 1805-re emelkedett és ezzel elérték máris a régi Magyarországon 1914-ben működött szövetkezetek számát.

Az 1920. év áruforgalma 374 ezer K-val meghaladta az egy milliárdot! A „Hangya” méltó maradt önmagához, amikor a milliárdot meghaladó nagy forgalmán csekély haszonnal megtakarított milliókból, mintegy 30 milliót adományozott közgazdasági és jótékony célokra.

Itt van a követendő példa Erdély földmivelő népének számára is. Ami új nagyenyedi központunk naggyá tétele mirajtunk mulik, akik a falun egymástól térben távol, maroknyi tömegekben lakunk, de lelkileg — mint gazdák — elválaszthatatlanul egyek vagyunk. Azok a nehézségek, amelyekkel a mi új közpon-

tunknak kell olykor megküzdenie leírhatatlanok. Mi kell a segítségére legyünk, mert mi bémulnánk meg, ha megértéssel, kitartással és szeretettel nem dolgoznánk összhangban és együtt. A nehéz napok elmúltával a mi új központunk is azzá lesz, mert azzá kell legyen, ami volt a régi és ami ma a magyarországi szövetkezetek központja! A mi központunk is hozzá látott — bár még csak a kezdetén van a tökehiány miatt — a szövetkezeteket ellátó munkálatoknak és ha a magyarországi példa szerinti lelkesedéssel és szeretettel támogatjuk a mi központunk munkáját, rövid idő alatt a rohamos fejlődés útjára fog lépni az is és védőszárnyai alatt a mi falusi kis boltjaink is erősödni és szaporodni fognak, — kövessük tehát a központunk által számunkra kitaposott mesgyét, mely vidéki szövetkezteinket ismét a fejlődés útjára fogja vezetni.

Az erdélyi földreform törvénytervezet.

Amint az már köztudomású, a bukaresti képviselői kamarában napirendre került az erdélyi földbirtokreform törvénytervezet tárgyalása, amelyet ez alkalomból a következőkben tartunk szükségesnek ismertetni:

Az agrárreform törvény célja, kisgazdaságok létesítése, azoknak kiegészítése, esetleg középirtokok létesítése; a nemzeti ipar részére szükséges területek biztosítása és kulturális, vagy más földigények kielégítése.

A törvénytervezetnek ez a része az óromániai tervezettel szemben a nemzeti ipar részére szükséges területek biztosítását is az agrárreform céljai közé sorolja és pedig amint ez az illető szakaszban kifejezésre jut, nem csak meglévő ipari üzemek, hanem a jövőben létesítendő föld igényét is az agrárreform végrehajtása folyamán elégíteni kívánja. E tekintetben a tervezetben semmiféle időbeli korlátozás nincsen, hogy mennyire előre lesz a létesítendő ipari üzemek részére földterület fönntartva, ez megállapítva nincsen. Hogy az agrárreform miért foglalkozik az ipari üzemek földellátásával, ez előttünk nehezen megmagyarázhatónak látszik, hiszen a kisajátítás más úton is módot ad a közszükségletek földellátására.

A jogi állapot elbírálására az 1918. november 1-i helyzet szolgál alapul. Az ezután történt változások, csak abban az esetben vétetnek tekintetbe, ha az agrárbizottság jóváhagyásával eszközöltettek, minden jóváhagyás nélküli tulajdon változás az öröklések kivételével figyelmen kívül marad.

A teljes egészében kisajátítandó mezőgazdasági területek közé esnek első sorban a jogi személyeknek földbirtokai, amelyek közül csak a parochialis birtokok 32. kat. holdig és az iskolai birtokok 16. kat. holdig mentesültek. Ezen kívül minden püspökség háziszükségletének fedezésére 100 hold és érsekség háziszükségletére 200 hold tartható vissza. A tisztán kulturális célokat szolgáló iskolák fönntartását előmozdító birtokok, amennyiben 1918. december hó 1-je előtt is e célra szolgáltak, iskolánként 100—100 kat. holdig előbbi céljaikra meghagyhatók, azonban csakis olyan iskolák jöhetnek tekintetbe, amelyek már 1918. december 1-je előtt fennállottak.

Ezenkívül kisajátítás alá esnek elmebetegeknek birtokai, valamint mindazon 30 kat. holdat meghaladó területek, melyek a magyar kormány birtokforgalmat korlátozó rendeletének érvénybe lépése után, tehát 1917. november 1-je előtt jutottak jelenlegi tulajdonosaik tulajdonába.

A maguk teljességében kisajátítandók továbbá mindazon birtokok, amelyek 5 éven keresztül voltak falusiak bérletében és amelyekre házat építettek, vagy pedig szőlőt esetleg gyümölcsöst telepítettek.

Részletében kisajátíthatók falusi községekben 30 hold, városokban 10 holdig mindazok a birtokok, amelyek az agrárreform törvény életbeléptetése napjától visszafelé számított 10 éven keresztül bérbe voltak adva. E tekintetben kivételt képeznek kiskorúaknak, közhivatalnokoknak, aktív katonai személyeknek birtokai.

Sajátkezelésű birtokokból kisajátítás alá esik nagy föld igénylés mellett a 200 kat. holdon közepes földigénylés mellett a 300 kat. holdon és földigénylés kielégíthetése esetén az 500 kat. holdon felül eső mezőgazdasági terület. Nagy földigénylés alatt értendő az, ha a mozgósított igényjogosultakat nem lehet a teljes szükséglet szerint kielégíteni, közepes a földigénylés akkor, ha a mozgósított igényjogosultsága kielégíthető és kicsi a földszük-

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Elfogad tűz, jég élet, betörés és lopás, baleset, szavatossági, kiházasítási s. b. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselet és egyesületünk titkári hivatala.

Főigazgatóság Románia részére Aradon.

Vezérképviselet:

Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron Nagyváradon és M. vásárhelyen.

séglet, ha az összes igényjogosultak földdel el-
láthatók. Kivételes esetekben nagy földszük-
séglet mellett az agrárbizottság hozzájárulásá-
val a kisajátítással ezen határ alá is le lehet
menni 100 kat. holdig, ha a kisajátítás fentjel-
zett céljaira szükséges föld különben nem volna
kiadható.

(Folyt. köv.)

Tyúk-tenyésztés.

Írta: Ifj. Szász Ferenc.

— Vége. —

Tulvezetne kitzított célomon, a többi tyúk-
fajták ismertetése csupán az erdélyi fehér
kopasznyaku tyúknak kell még néhány sort
szentelnünk. Csupasz nyaka miatt nem minde-
nütt kedvelt. Csupaszágát érdekesen magya-
rázza dr. Duerst, aki azt mondja: csupaszágá-
nak oka a nyakon levő beteges elváltozás
okozta tolladagát s az ember tenyész kiválasztá-
ással ezt a beteges tulajdonságot fajta tulaj-
donsággá alakította át az idők folyamán. (Urn-
schau 1911.) Tojóképessége kiváló, 150—180
tojást rak évente s különösen orpingtonnal
való keresztelés esetén oly kitűnő tyúkfajta
tehetünk szert, amely bármelyik külföldi fajta-
val felveheti a versenyt. Magam tapasztaltam,
hogy egy kopasznyaku tyúk 1 napon két tojást
rakott, egyet reggel, egyet este. Ilyen tyúk
kincs, amit csiszolni kell, hogy teljes fényében
tündökölhessen! Örülnek, ha ez a néhány sor
megszólatatna más, kopasznyakut tenyésztő-
ket is!

Ami a tyúkok takarmányozását illeti, az
elég egyszerű, de lehetőleg pontosan kereszt-
től is kell vinni. A tyúkfélék is igen jól kihasz-
nálják a nekik kínálkozó természetes eleséget.
Udvarban, kertben, istállók körül napok hosszat
elkeresgélnek. Általában 12 drb. tyúkra kell
számítanunk 1 klgr. szemes eleséget, ez az
adag azonban nyáron lehet kisebb, télen nagyobb.
Igen célszerű az etető-válju, melyet ráccsal
ellátva, hogy csak épen a báromfiak feje férjen
be, alkalmazhatunk igen előnyösen, ezzel sok
takarmányt takarítunk meg. Különböző tyúk-
takarmánynak felhasználható mindenféle konyha-
hulladék, korpa, ocsu stb.

A tyúkfélék főhasznosítása a hus és a
tojás. Hus szempontjából a nagy testű, fehér
husú fajták keresettebbek. Épen kitűnő minő-
ségű vágó-baromfi nyerhetése céljából szokták
végezni kakasok kappanozását, jércék poular-
dizozását, ez utóbbi művelet inkább nyugaton
szokásos, (styriei poulard) míg a kappanozás
nálunk is általánosan ismeretes.

A hizlalás tömésel rikán, gyakrabban bő
eleség nyújtással történik és semmi különösebb
gondot nem igényel; csupán homályos és nyu-
galmas, szűk ketrecre van szükségünk ez
esetben.

A tojás hozam szempontjából, mint elvet
kimondhatjuk, hogy évente legalább 120—150
drb. tojást kell tojnia tyúkjainknak, egyébként a
tenyésztésből kizárandók. A tojások színe legyen
szép sárgás és legalább 16—17 drb. tojás
nyomjon 1 klgr.-ot.

A költetés, csibenevelés nem okoz valami
különösebb gondot. Az előzőleg megvizsgált
tojásokat, melyek 2 hétnél idősebbek ne legyenek,
kolló alá rakjuk. Arra figyelemmel lehetünk,
hogy párhuzamos számú tojások jobban

elrendeződnek a kolló alatt, mint a párosak. A
kolló nagysága szerint 15—21 tojást helyezhe-
tünk a fészekbe. Legyen a költő-helyiség cse-
des, homályos és meleg. A tojásokat időnként
megvizsgáljuk, fontos az 5—6-ik napon eszkö-
zölt vizsgálat, mikor is a termékeny tojások
már zavarodni kezdenek. A termékellen tojá-
sokat ilyenkor még ékezési célokra fel lehet
használni.

A 3-ik hét végén megkezdődik a költés;
a kikelt csibéknek első takarmányuk a keményre
főtt tojás vagdalék, tehéntúró, később aztán
tengeri lisztből készült kevertet, tejbe áztatott
kenyeret adhatunk neki.

Általában hamar élelmessé válnak és jó
kolló mellett szemmel láthatólag fejlődnek.
Legtöbbször szenvednek a kis csibék a ragado-
zóktól s nem egyszer valóságos tömeg mé-
szárlásokot rendeznek közöttük egyes nyest
félék. — A szarka is nagy barátja e csibe pe-
csenyének s épen ezért üldözendő is minden-
féle uton-módon.

2—3—4 hónapos korban már megkezdő-
dik értékesítésük, 6 hónapos korban pedig
már anyányiak a jércék.

Úgy a tyúk mint egyéb baromfi fajok
szaporításánál igen fontos állomást jelentenek
a keltető gépek, épen fontosságukra való tekintel-
ettel, erről egy egész külön fejezetben fogunk
megemlékezni.

Gyöngytyúk tenyésztés.

Az afrikai vadgyöngytyúktól származik.
Már az ó görögöknél általánosan ismert házi
szárnyas volt, sőt szegénysorsú emberek is
vitték áldozatul az isteneknek. Később stag-
náció állott be tenyésztésében és a XVI. szá-
zadban tűnik fel megint; legalább is, az iro-
dalom csak akkor tesz megint említést róla. —
Amerika felfedezése után oda is elvitték, sőt
ott el is vadult egyes helyeken.

Nálunk ismeretes a bronz és a fehér
gyöngytyúk. Kis testű, félszárnyú, kényes madár,
60—100 tojást rak évente, melyek igen kicsi-
nyek, 40 gramm súlyúak. Nem is tulajdonítható
tenyésztésének semmi különösebb jelentőség a
mai viszonyok között.

Vizsont ezt a tényt le kell szögeznünk,
a régi magyar konyha azt tartotta, hogy igazi
erős huslevest, csak gyöngytyúkból lehet nyerni;
a híres barna leves pedig gyöngytyúkból ké-
szült.

Húsa egyébként ízletes, de nem keres-
kedelmi cikk. Költetni igen rosszul szokott, s
rendesen elbujva valamere fél vad módon.

Mint az udvar díszé, (ha a hangját ki-
birjuk) megérdemli, hogy ne engedjük egészen
kiveszni.

A mezőgazdaság állapota.

A mezőgazdaság állapotáról nem kaptunk
immár három esztendeje rendszeres és hű képet,
ezért az E. G. E. elnöksége elhatározta, hogy
a tagok és az Erdélyi Gazda olvasóinak tábo-
rából megkísérli egy gazdasági tudósító gárda
szervezését és pedig teljesen azon az alapon,
amint a régi magyar gazdasági tudósítói kar
volt szervezve. Igyekezünk azok közül a gazda-
társak közül összehozni a gárdát, akik ko-
rábban is annyi lelkiismeretességgel és szak-
értelemmel végezték e tisztséget mint gazdasági

tudósítók. Bizton reméljük, hogy közérdeku
munkánkban az eddig is tapasztalt mege-
rdeklődéssel és szeretettel fognak segítségünkre
lenni gazdátársaink. Miután azonban a régi
tudósítói kar tagjainak száma is megtizedelő-
dött, örömmel vennők T. Gazdátársainknak ön-
ként felajánlandó szíves támogatását is. A tudó-
sítás összeállításához szükséges úrlapot adandó
alkalmakkor díjtalanul bocsájítjuk a tudósítók
rendelkezésére.

A tudósításokat ugyanolyan időközökben
szándékozunk kiadni, mint annakidején a ma-
gyar földművelésügyi miniszterium is kiadta.
A kérdőpontok is ugyanazok lesznek és igye-
kezni fogunk, hogy megbízható tudósításaink
ép oly kiegészítői legyenek közzgazdasági éle-
tünknek, amintők voltak az utóbbi években a
magyar mezőgazdasági tudósítói kar jelentései.
Első ilyen tudósításunk a következő:

Időjárás: A legutóbbi hetekben általános-
ságban meleg és száraz időjárás volt. Különö-
sen érezhető a csapadék hiánya Arad, Bihar,
Szatmár és Temesvármegyék sík vidékein. Már-
cius hóban e területeken semmi csapadék nem
volt, a hőmérséklet pedig átlagosan 2—3 Cel-
sius fokot tett ki. A nappali fölmelegedés az
éjjeli lehüléssel szemben átlagban 15—20 C.
fok különbséget mutat. A hegyes vidékeken
hasonlóképpen rendkívül csekély a hullott csa-
padék mennyisége. A tiszta napos időjárás
mellett általában erős hideg szelek uralkodtak,
különösen az alföldi részeken.

Gazdasági munkálatok: A sík vidéken
a tavaszi gabonafélék vetése befejeztetett, jelen-
leg a tengeri és más kapás növények alá való
szántás van folyamatban. A tulságos szárazság
következtében azonban ez a talaj előkészítés
csak nagy erővel és tökéletlenül eszközölhető.
A dombvidéken a tavaszi kalászos gabona ve-
tések most vannak folyamatban, helyenként
befejezéshez közelednek. A hegyvidéken alig
vette kezdetét a tavaszi munka (Csikvármegye),
helyenként csak a rétek boronálása volt esz-
közölhető.

Őszi vetések állása: Általánosságban
gyenge. Különösen sokat szenvedtek az utóbbi
hetek száraz, szeles időjárása következtében. A
felfagyás folytán számos vetés erősen kiritkult
és azok kiszántása vált szükségessé. Hegyes
vidéken őszi búzák bokrosodása még alig indul,
az őszi rozsvetések pedig sok helyen kipállot-
tak. Az állatállomány egészségi állapotára nézve
főleg a májmétely juhoknál és a sercegő üszök
és lépfene szarvasmarhákánál említendő. A jó-
szág állapota a súlyos takarmányhiány követ-
keztében általánosságban rendkívül gyenge,
csak helyenként van ez alól némi kivétel.

Általánosságban erős vetőmag hiány ész-
lelhető, ugyiszintén az apaállatok hiánya is su-
lyosan érzik.

Az állat árak különösen az alföldi része-
ken nagyon nyomottak, lit az igás ökrök párja
4000—6000 Lei, borjas tehén ára 1000—2000
Lei. Sertés élősúlyban 16—12 Lei, forgalom
szarvasmarhában alig van, felhajtás általában
mindenütt nagy, kereslet pedig gyenge. Takar-
mány készletek erősen apadtak, a takarmány
ára magas. Széna átlagára q ként 90—150 Lei.

**Terjesszük az „Erdélyi Gazda“-t
a gazdák körében!**

SZÖVETKEZÉS.

Gazdabál Sáralfván. A sáralfvi gazdakör igen szépen sikerült táncestélyt rendezett, amelynek 300 L. tiszta jövedelmét a gazdakör javára fordítják. Minden gazdakör törekedik arra, hogy a gyerekek már serdülő korukban szokják meg és szeressék meg a gazdaköri, szövetkezeti életet. A bálókából vigyék el a gyűlésre is a legényfiaikat is a gazdák és minden gyerek részére vásároljanak szövetkezeti üzlet-részeket. A falu népe a társadalmi életet a gazdakör és szövetkezet kebelében élje.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete Romániában, az itteni ügyeinek továbbvitele céljából részvénytársasági alapon Gazdák Biztosító Intézete címen új biztosító társaságot alakít a magyar, román és sváb érdekeltségek bevonásával. Az új intézet 10.000 drb 400 L értékű részvény kibocsátásával négy millió lei alap-tőkével alakul. Székhelye Kolozsváron lesz. Az új alakulat iránt a gazdák körében a G. B. Sz.-vel szemben eddig is tanúsított meleg érdeklődés nyilvánul meg. A G. B. Sz. is tisztán a gazdák érdekköréből összegyűjtött fillérek-ből nőtte ki magát a gazdák hatalmas biztosító intézményévé és az új intézet hasonló arányu fejlődése is az alapítási munkálatok beindításánál biztosítottak látszik. Ez alkalommal csak röviden bejelentjük olvasóinknak ezt az örvendetes hirt és a közel jövőben, amikor az alapítási tervezetet is részletesen ismertetni fogjuk, részletesen visszatérünk ez ügyre.

Vegyes közlemények.

Kinevezés. Az erdélyrészi méhészegylettől átvett kaptár ipari műhely állami jellegűvé lett s a kaptárgyár igazgatójává a földművelésügyi állami tükárság **Balázs Péter** kolosvári lakost nevezte ki. (Nem tévesztendő össze dr. Balázs Ferenc egyleti alelnök főtitkárral, ki továbbra is közismert egyszerűen vezeti a megcsonkított egyesület ügyeit.)

Gazdasági tudósítások. Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét a „Mezőgazdaság állapota” c. cikkünkre, amelyben saját tudósítóink jelentései alapján beszámolunk Erdély és a kapcsolt részek mezőgazdasági állapotáról. Igyekezni fogunk tudósításainkat az idők folyamán tökéletesíteni, úgy, hogy azok a legmesszebbmenő igényeket is kielégíthessék.

Méhészeti tanfolyam. A székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumban a tanulók részére **Jancsó Béla** tanár április hó folyamán sorozatos méhészeti előadásokat tart a gimnázium méhes épületében. A tanulók közül igen sokan vesznek részt a tanfolyamon.

A brassói prefektus türelemre inti a falu népét, hogy várják be nyugodtan a földosztás munkálatait. A falu népét azonban nem tudja megnyugtani a prefektusi szó mindaddig, amíg azt látja, hogy a magyar kisgazdák ezreit fosztják meg egyedüli megélhetési forrásuktól: a földtől, dacára, hogy kiszolgált katonák, rokkantak, 1—20 holdnál nincsen több földjük.

Pusztulás az udvarhelyszéki méhesekben. Mint Udvarhelyről jelentik, az udvarhely-megyei Erdővidéken a méhállomány 40%-a, a székelykereszturi járásban 25%-a, a parajdi járásban 32%-a, a homoródiban 18%-a és a székelyudvarhelyi járásban 21%-a elpusztult

nagy részben élelem hiányában. Óriási veszteséget jelent e pusztulás a méztermelés szempontjából, mert Udvarhely egyike azoknak a megyéknek, amelyek a méhtenyésztéssel legintenzívebben foglalkoznak.

Román dohány a cseheknek. A román és csehszlovák kormány között öt éves szerződés jött létre, amely szerint Románia évente 1 millió kilogramm dohányt szállít Csehszlovákiának. Az ár 35 lei kilogrammonként. Finom dohányt nem exportálnak.

Szöllészeti Bank Aradon. A Banca Romanesca érdekkörébe tartozó Banca Viticola Aradon fiókot akar létesíteni és ennek kapcsán Ausztria és Csehszlovákia felé nagy borexportot óhajt megindítani.

Társadalmi bélyeg a marhacédulán. Az 5059. sz. a. kiadott kir. rendelet szerint a marhacédulákra 25 bani értékű társadalmi segély bélyeg ragasztandó. Jól vigyázz kedves Gazdátárs! Ha el akarod adni marhádat, váltsál előbb szomszédsági bizonyítványt. Ehez 1 iv papír 50 bani, erre bélyeg 1 L. és 25 bani; ennek alapján válthatsz marhacédulát 10 L.-ért, arra ragasszál 25 bani társadalmi segélybélyeget. Mig ezt végig nem csinálád ne menj a marhavására.

Takarmány rekvirálás. Tordaaranyos-megye aranyösszéki járásából panaszos levelet vettünk, hogy dacára a nagy takarmány hiánynak, rekvirálják a takarmányt. A gazdák által a tavaszi szántás idejére megtakarított szénát és szalmát viszik el, úgy, hogy az igás állatok részére a nehéz munkák idejére, nem hogy abrak, de még széna, sőt takarmány-szalma sem marad. A „nappali sötétségben” kifosztják a gazdaközöniséget mindenéből és így ne csodálkozzon a városi lakosság, ha a falu népe is gabona behozatalra fog szorulni, mintahogy rászorul ma is. A szénát 40, a szalmát 20 L.-vel fizetik 100 kg.-ként. (Kvárt 150 és 70 L. az ára.)

Magyarországból behozhatók románia területére: a hadikölcsönkötvények, mindazon magyar állampapírok, amelyek koronában szólnak, részvények, alapítólevelek, magán- és államkötvények, kivéve a koronajáradékot, földtehermentesítési kötvényeket és a tiszai szegedi kölcsönkötvényeket. Behozhatók az idegen értékpapírok, amelyek kibocsátási helye nincs Magyarországon, bármily valutáról szólnak; idegen valuták, beleértve az Osztr.-Magy. Banknak román bélyegzésű bankjegyeit is.

Gabonaárak Marosvásárhelyen. Buza vékánként 68, zab 25, tengeri 35 L.

Heremagvakat keresnek gazdatársaink, sajnos azonban ma a kereskedelemben levő heremagvak mondhatni mind arankásak. A Banca Centrala tavalyi heremag akciója alkalmával mindenféle szemetes magvat összevásárolt, azt kiküldte külföldre, megrontotta ezzel a világhírű erdélyi heremag jóhírnevét és rászoktatta a gazdákat, hogy tisztítatlan, értve ezalatt szemetes és arankás magot hozzanak forgatomba. A jövő évre egyesületünk be óhajt rendezkedni vetőmagvak közvetítésére is. Előre figyelmeztetjük heremagtermelő gazdatársainkat, hogy miután elsősorban az erdélyi gazdák szükségletét óhajtja egyesületünk ellátni, minden óvintézkedést tegyenek meg a heremagvaknak már természetből való arankamentesítése érdekében.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

HIRDETÉSEK.

Havadtól fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április 24-én, d. u. 3 órakor az iskolában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés május hó 1-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. évi december 31-én a tagok száma 172, üzletrészeinek száma pedig 231 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Havadtól, 1921. február hó 18-án.

Az igazgatóság.

Mákófalvai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április hó 24-én d. e. 11 órakor a saját helységében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés április hó 28. napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérlegek megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1910. év december 31-én a tagok száma 226, üzletrészeinek száma pedig 1680 volt, az évfolyamán belépett 2 tag 18 üzletrésszel, a régi tagok 1090 új üzletrésszel jegyeztek. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Mákófalva, 1921. február 6-án.

Az igazgatóság.

„Közműhely”. A nagyenyedi faiparosok beszerző termelő és értékesítő szövetkezete első csonkaévi rendes közgyűlést Nagyenyeden (Aiud) 1921. évi április hó 24-én a városháza nagyteremben d. e. 11 órakor tartja, melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghívattak. Ha a közgyűlés a fenti napon nem volna megtartható határozatképeség hiánya miatt, úgy a közgyűlés 1921. évi május hó 8-án fog megtartatni, amikor is tekintet nélkül a jelenlevők számára, a közgyűlés határozatképes lesz. Tárgysorozat: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása és az üzleteredmény felett való rendelkezés. 4. Igazgatóság kiegészítése, felügyelő-bizottság választása. 6. Az alapszabályok 7., 15., 34., 35. és 41. paragrafusának módosítása. 7. Esetleges indítványok. A tagok száma 1920. december 31-én 34, üzletrészek száma 67. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a „Közműhely” helyiségében kifüggesztetett és az mindenki által megtekinthető.

Az igazgatóság.

Albisi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április hó 24-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. május hó 3-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a ta-

Székely Gazdák Szövetkezete Fiókja Utódja: Bartha Árpád

Sepsiszentgyörgy.

Mezőgazdasági gépek és eszközök. Termények, vetőmagvak és hűvelyesek bevásárlása és eladása. Műtrágyafélék, cement. Tenyész és igásállatok vétele, eladása és közvetítése.

Telefon: 25.

Sürgőnycím: Bartha.

gok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Nétaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 227, üzletrézeinek száma pedig 1533 volt: az év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Albis, 1921. február hó 13. Az igazgatóság.

Székelyvaja és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 évi április hó 24-én d. u. 3 órakor a község házában 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés 1921 május hó 1-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Nétaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 204, üzletrézeinek száma pedig 255 volt: az év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Székelyvaja, 1921. február hó 18-án.

Az igazgatóság.

Harangláb „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 évi április hó 24-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 1-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Nétaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 203, üzletrézeinek száma pedig 348 volt: az év folyamán kilépett 1 tag 3 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Harangláb, 1921. március hó 24-én.

Az igazgatóság.

Raffia-háncs eredeti Mayunga, I. Rézgálic 98—99°-os, Szőlőpermetező, Kasza, Sodronyszeg stb. stb. jutányosan kapható

Hann és Társa

Gép és Műszaki Kereskedelmi Részvénytárs. cégnél
Kolozsvár, Heltai-utca 3. szám.

3301

1. 1 drb 6 légkönyomású „Első Magy. Gazdasági Gépgyár”-ban készült gőzkazán. 2. 1 drb Cséplőgép nagy kivitelű „M. kir. áll. vasúti gépgyárban készült, száma: 7607. 3. 1 drb declmal mérleg. 4. 1 drb szecskavágó. 5. 2 drb répvágó. 6. 1 drb vassborona. 7. 1 drb 19 soros vetőgép „Rud. Lack” védjeggyel. 8. 1 drb kaszálógép „Rud. Lack” védjeggyel. 9. 1 drb két barázdás eke. 10. 7 drb Lack eke. 11. 2 drb lókapu (eke). 12. 1 drb tányéros borona **ELADÓK**, megtekinthető Bánffyban dr. Sily István gazdaságában. Értekezhetni Kolozsvárt, Rózsa-utca 1 szám alatt, Dr. Sily Istvánnál.

3302

Gyárak, Fűrészek, Malmok!

Külföldi gyármányokkal minden tekintetben versenyképes olcsó

1 a gödör (cseres) és chrom-cserzésű gépszijak, chrom és timsós varró és kötőszijak, valamint mindenfajta technikai bőrök kaphatók a

Renner Testvérek és Társai Börgyár Részvénytárs.-nál.

Cluj — Kolozsvár.

Gépszijak vizesen vannak nyujtva!

3300

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Aiaptökéje:
942.233 Lei

ELADÓ

20 kaptár méh és 30 kaptár Székelykocsárdon a Hangyánál.

3297.

1 drb fecskelhasu mangalica kan, 11 drb 2 éves fecskelhasu mangalica tenyész kocza, 57 drb idei malaccal egy tételben, ezenkívül 60 drb 6—8 hetes szőke mangalica maiaac és 200 drb idei bárány együtt vagy kisebb tételekben **eladó**

a Renner-börgyár bér gazdaságában

3296.

Cluj (Kolozsvár)

Váltóekéket

miskolcít, Rieger-félet darabonként
Lei 300 szállít azonnal raktárról az

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület

Géposztálya

2299 Nagyszeben, Só-utca 22. szám.

A Marosmenti Szőlőoltványtelep

Sancrai de Mures — Marosvásárhely

ajánlja vételre elsőrendű kitünően fejlett dus gyökérzetű és jutányos áron beszerezhető

szőlőfás oltványait

melyek az erdélyi talajoknak megfelelő amerikai alanyokra oltattak. Oltványaink Sancrai

de Mures M.-Szentkirályon bármikor megtekinthetők.
Telefon: Tg-Mures — Marosvásárhely központ: 537.

3294

Kaszák, drótszegek

gépola, hengerolaj, tavoltakenőcs, csapágyfém, Vermorell szőlőpermetező, rézgálic, műszaki gummi-árú, ipari műszaki cikkek, gázcsövek, rézcsövek, rézlemezek, bőr- és teveszőr géphajtó szijjak, Klingerit, asbest és gőztömítések, kence, repceolaj sibi állandóan raktáron van és nagyban és kicsinyben azonnal szállítja

az és
Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya
Nagyszeben Salzgasse 22
Segesvár: Balergasse 7.
3272

annak főlerakata:
HANN ÉS TÁRSA
Gép- és Műszaki kereskedelmi Részv. - Társ.
Kolozsvár, Heltai-u. 3.

Földmives iskolát végzett

4 évi gazdasági gyakorlattal bíró. Intelligens fiatalember megfelelő állást keres. Ajánlatok Szacsavay György Felvinc.

3298

3286 (1-3)

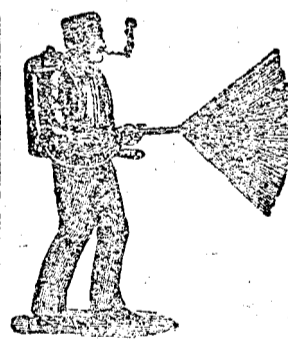

Friez × Erdélyi racka
idei kos báránnyokra előjegyzéseket elfogadunk. A báránnyok ősrife tenyészképesek, évi 14 kg. sajtot adó anyáktól származnak.

Szász testvérek gazdasága
Dez mé r, u. p. Apahida.

Rézgálic 98—99°-os

megérkezett és azonnal szállítható!

HANN és TÁRSA

Gép és Műszaki Keresk. r. t.

Nagyszebeni szász gazd. egyeslet

géposztályának

főlerakata.

CLUJ-KOLOZSVÁR, Heltai-utca 3. sz.
Sürgönycim: „Technica.” — Telefon 2—36.
3279

A mellékletet szerkesztli:
DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED.

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

sz. E. G. E. Utikára.

Megjelenik hetenként.